

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 06, 2015

Nummer 6, 2015

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:257](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:271](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:253](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:270](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:268](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:264](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:256](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:269](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:272](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:255](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:259](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:261](#) 10-02-2015

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:247](#) 10-02-2015

RECHTSPRAAK

Cassatie in het belang der wet rond verzoek tot opheffing van de voorlopige hechtenis.

Het middel klaagt dat het oordeel van de rechtbank, dat zij een verzoekschrift tot opheffing van de voorlopige hechtenis dat louter is gestoeld op de stelling dat de beslissing van de raadkamer om de gevangenhouding te bevelen op onjuiste gronden is gegeven, niet op de aangevoerde grond kan toewijzen nu de verdachte tegen die beslissing geen hoger beroep heeft ingesteld, blijkt geeft van een onjuiste rechtsopvatting.

De bestreden beschikking houdt het volgende in:

- ‘- dat het verzoek tot opheffing van de voorlopige hechtenis louter gestoeld is op de stelling van de raadsman dat de beslissing van de raadkamer om de gevangenhouding te verlenen op onjuiste gronden is geschied, nu, naar zijn mening, de vijfjaarstermijn als bedoeld in artikel 67 lid 1 sub 3 [De Hoge Raad leest: 67a, tweede lid, onder 3] van het Wetboek van Strafvordering verstreken was op het moment van de thans aan de vordering ten grondslag gelegde feiten;
- dat, om verdachte moverende redenen (de gevangenhouding werd geschorst) namens verdachte geen hoger beroep is ingesteld tegen de beslissing van de raadkamer;
- dat hoger beroep tegen beslissingen van de raadkamer van de rechtbank niet open staat bij de rechtbank;
- dat het feit dat de beslissing van de raadkamer van de rechtbank inmiddels niet meer voorgelegd kan worden aan het gerechtshof dit niet anders maakt;
- dat de rechtbank derhalve geen aanleiding ziet de beslissing de gevangenhouding te bevelen te heroverwegen;
- dat de rechtbank ambtshalve heeft onderzocht of het geval van artikel 67a lid 3 van het Wetboek van Strafvordering aan de orde is, hetgeen naar het oordeel van de rechtbank niet het geval is;

Gelet op artikel 69 van het Wetboek van Strafvordering.

Beschikt als volgt:

Wijst af het verzoek tot opheffing van de voorlopige hechtenis'

Het in de overwegingen van de rechtbank besloten liggende oordeel dat zij geen onderzoek behoeft in te stellen naar de voor de verzochte opheffing van de voorlopige hechtenis aangevoerde bestrijding van de juistheid van de gronden waarop de voorlopige hechtenis verleend, nu zij de voorlopige hechtenis niet kan opheffen omdat de verdachte tegen het bevel gevangenhouding geen hoger beroep heeft ingesteld, geeft blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Tekst noch strekking van artikel 69 lid 1 Sv, zoals daarvan mede blijkt uit de in 4.2 weergegeven wetsgeschiedenis, beperken het recht van de verdachte opheffing van de voorlopige hechtenis te verzoeken. Voor een beperking tot gevallen waarin niet eerder hoger beroep tegen de toewijzing van de vordering gevangenhouding is ingesteld of waarin het verzoek niet de gronden betreft waarop de voorlopige hechtenis is verleend, is geen plaats.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt in het belang van de wet de bestreden beschikking.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:256

Zaaknummer: 14/04180

Wetsartikelen: 69 Sv en 71 Sv

RECHTSPRAAK

Slagende bewijsklacht overtreding artikel 9 Wet MOT.

De middelen keren zich onder meer tegen de bewezenverklaring van de feiten 3 en 4, voor zover daarbij door het hof is bewezenverklaard dat de verdachte opzettelijk de voorschriften gesteld bij artikel 9 Wet melding ongebruikelijke transacties (Wet MOT) heeft overtreden.

In cassatie kan ervan worden uitgegaan dat de onderhavige met het oog op de naleving van de Wet MOT (oud) gedane meldingen waarop de tenlasteleggingen onder 3 en 4 zien alleen de zogenoemde objectieve indicatoren hebben bevat. Blijkens de bewezenverklaring van feit 3, tweede gedeelte, tweede sterretje, en feit 4 heeft het hof geoordeeld dat de verdachte in de in de tenlastelegging vermelde periode telkens niet heeft voldaan aan de bij artikel 9 (oud) Wet MOT voorgeschreven meldingsplicht doordat hij, kort gezegd, de aldaar opgesomde zogenoemde subjectieve indicatoren niet heeft gemeld.

De middelen stellen de vraag aan de orde of – zoals de verdediging gemotiveerd ten verweze heeft aangevoerd, maar waaraan het hof geen woord heeft gewijd – in het systeem van de hier toepasselijke Wet MOT kan worden volstaan met melding van de objectieve indicatoren, zodat niet in strijd met de Wet MOT wordt gehandeld indien niet tevens subjectieve indicatoren worden vermeld. Die vraag moet bevestigend worden beantwoord. Noch de tekst van artikel 8 en 9 (oud) Wet MOT, noch de in 2.3.2 weergegeven wetsgeschiedenis biedt enig aanknopingspunt voor de opvatting dat eerst dan (volledig) aan de desbetreffende meldingsplicht is voldaan, indien naast de objectieve indicatoren ook subjectieve indicatoren worden vermeld. Aan de strekking van de Wet MOT dat de omstandigheden worden gemeld op grond waarvan de desbetreffende transactie als ongebruikelijk kan worden aangemerkt, is immers ook voldaan indien alleen objectieve indicatoren zijn vermeld.

Het kennelijk oordeel van het hof dat een MOT-melding die is verricht op grond van objectieve indicatoren en niet tevens op subjectieve indicatoren in strijd is met voorschriften gesteld bij artikel 9 (oud) Wet MOT geeft dus blijk van een onjuiste rechtsopvatting.

Voor zover de middelen hierover klagen zijn zij gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen

ter zake van het onder 3 tenlastegelegde, voor zover dit feit het opzettelijk overtreden van voorschriften gesteld bij artikel 9 (oud) Wet MOT betreft en met uitzondering van hetgeen na het eerste sterretje is bewezenverklaard en het onder 4 tenlastegelegde, alsmede de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:261

Zaaknummer: 13/00713

Wetsartikelen: 9 Wet MOT

RECHTSPRAAK

De rechter die over de toelaatbaarheid van de uitlevering beslist komt geen oordeel toe over de rechtmatigheid van de bewijsgaring ten behoeve van de strafzaak in de verzoekende staat.

Het middel klaagt over de ontoelaatbaarverklaring van de verzochte uitlevering.

Blijkens zijn overwegingen heeft het hof bij zijn oordeel dat de verzochte uitlevering ontoelaatbaar moet worden verklaard mede tot uitgangspunt genomen dat de omstandigheid dat ‘de litigieuze bewijsmiddelen’ ‘via een mogelijk proces in de Verenigde Staten’ zouden kunnen worden gebruikt, aan uitlevering in de weg staat. Aldus heeft het hof miskend dat aan de rechter die over de toelaatbaarheid van de uitlevering beslist geen oordeel toekomt over de rechtmatigheid van de bewijsgaring ten behoeve van de strafzaak in de verzoekende staat (vgl. HR 10 juli 2001, ECLI:NL:HR:2001:AB3324, *NJ* 2001/618). Voor zover het middel daarover klaagt, is het terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gemeenschappelijk Hof van Justitie teneinde de toelaatbaarheid van de verzochte uitlevering opnieuw te beoordelen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:271

Zaaknummer: 14/01393

RECHTSPRAAK

Deelneming aan criminele organisatie toereikend gemotiveerd.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring van feit 5 onvoldoende met redenen is omkleed, omdat uit de bewijsvoering van het hof niet kan worden afgeleid dat de verdachte door een passieve houding heeft ‘deelgenomen’ aan een criminele organisatie.

Bij de beoordeling van het middel moet worden vooropgesteld dat van deelneming aan een organisatie als bedoeld in de artikel 140 Sr slechts dan sprake kan zijn, indien de betrokkene behoort tot het samenwerkingsverband en een aandeel heeft in, dan wel ondersteunt, gedragingen die strekken tot of rechtstreeks verband houden met de verwezenlijking van het in dat artikel bedoelde oogmerk (vgl. HR 29 januari 1991, DD 91.168 en 169).

Het oordeel van het hof dat de verdachte daadwerkelijk een aandeel heeft gehad in, of heeft ondersteund, gedragingen die strekken tot of rechtstreeks verband houden met de verwezenlijking van het binnen de organisatie bestaande oogmerk en derhalve in de bewezenverklaring vermelde periode aan die organisatie heeft ‘deelgenomen’ in de hiervoor bedoelde betekenis, is toereikend gemotiveerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van achttien maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze zeventien maanden en een week, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:264

Zaaknummer: 13/00633

Wetsartikelen: 140 Sr

RECHTSPRAAK

Cassatie in het belang der wet rond het door het OM afzonderlijk appèl instellen tegen een ter terechtzitting gegeven beslissing tot toewijzing van een verzoek tot opheffing van de voorlopige hechtenis.

Het middel klaagt dat het oordeel van het hof dat het Openbaar Ministerie afzonderlijk appèl kan instellen tegen een ter terechtzitting gegeven beslissing tot toewijzing van een verzoek tot opheffing van de voorlopige hechtenis, getuigt van een onjuiste rechtsopvatting.

Ingevolge artikel 406 lid 1 Sv is tegen in eerste aanleg gewezen vonnissen die geen einduitspraken zijn, hoger beroep slechts gelijktijdig met dat tegen de einduitspraak toegelaten. In artikel 406 lid 2 Sv is voorzien in een uitzondering op die hoofdregel. Zoals volgt uit het arrest van de Hoge Raad van 9 april 2013, ECLI:NL:HR:2013:BZ6526, NJ 2013/230 moet worden aangenomen dat de in artikel 406 lid 2 Sv voorziene uitzondering op die hoofdregel is beperkt tot de in dat tweede lid uitdrukkelijk genoemde gevallen, te weten een bevel tot gevangenhouding of gevangenneming en de afwijzing van een verzoek tot opheffing van het bevel tot gevangenhouding of gevangenneming. Dit betekent dat voor de officier van justitie tegen een ter terechtzitting gegeven beslissing tot toewijzing van een verzoek tot opheffing van de voorlopige hechtenis hoger beroep slechts gelijktijdig met dat tegen de einduitspraak openstaat.

Het hof heeft het Openbaar Ministerie derhalve ten onrechte ontvankelijk verklaard in het hoger beroep.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt in het belang van de wet de bestreden beschikking.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:247

Zaaknummer: 14/04182

Wetsartikelen: 406 Sv

RECHTSPRAAK

De bewijsklacht faalt, nu deze op een verkeerde lezing van de bewezenverklaring berust.

Het middel komt op tegen de bewezenverklaring van feit 3 (deelneming aan een organisatie die tot oogmerk heeft het plegen van misdrijven) en behelst in het bijzonder de klacht dat uit de door het hof gebezigde bewijsmiddelen niet kan volgen dat de verdachte wist dat het geldwisselkantoor [medeverdachte 1] het plegen van misdrijven tot oogmerk had.

Voor zover het middel berust op de opvatting dat het hof heeft geoordeeld dat het geldwisselkantoor [medeverdachte 1] moet worden aangemerkt als een organisatie die het plegen van misdrijven tot oogmerk heeft gehad in de zin van artikel 140 Sr, berust die opvatting op een verkeerde lezing van de bewezenverklaring. Die houdt immers in dat die criminele organisatie werd gevormd door het samenwerkingsverband tussen voornoemd bedrijf [medeverdachte 1], [medeverdachte 2], [medeverdachte 3], [betrokkene 6], [betrokkene 7] en de verdachte.

Ook voor het overige kan het middel niet tot cassatie leiden. Dit behoeft, gezien artikel 81 lid 1 RO, geen nadere motivering nu het middel in zoverre niet noopt tot beantwoording van rechtsvragen in het belang van de rechtseenheid of de rechtsontwikkeling.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van twaalf maanden, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze elf maanden en drie weken, waarvan zes maanden voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaren beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:259

Zaaknummer: 13/00779

Wetsartikelen: 140 Sr

RECHTSPRAAK

De drie voorgestelde middelen, die klagen over de motivering van het hof, zijn tevergeefs voorgesteld.

Advocaat-generaal W.H. Vellinga heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest en tot terugwijzing van de zaak naar het hof dan wel verwijzing van de zaak naar een aangrenzend hof teneinde op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan.

Het eerste middel klaagt dat de bewezenverklaring onvoldoende met redenen is omkleed door het gebruik van niet-redengevende verklaringen van de verdachte.

Wanneer de rechter zich – al dan niet in reactie op een bewijsverweer – in een nadere overweging beroept op bepaalde feiten of omstandigheden die door hem redengevend worden geacht voor de bewezenverklaring, moeten deze feiten of omstandigheden zijn vervat in de gebezigde bewijsmiddelen. Indien zij niet in de bewijsmiddelen zijn vermeld, moet de rechter met voldoende mate van nauwkeurigheid in zijn overweging (a) die feiten of omstandigheden aanduiden, en (b) het wettige bewijsmiddel aangeven waaraan die feiten of omstandigheden zijn ontleend. Een en ander heeft uitsluitend betrekking op feiten of omstandigheden die redengevend zijn voor de bewezenverklaring, en dus niet op feiten of omstandigheden en evenmin op verklaringen die de rechter in zijn nadere overweging onaannemelijk dan wel ongeloofwaardig acht. Die behoren dus niet te worden opgenomen onder de bewijsmiddelen. (Vgl. HR 20 maart 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV3442, NJ 2012/204.)

Het hof heeft de bewezenverklaring mede doen steunen op de verklaringen van de verdachte dat hij die dag zelf heeft gepind van de rekening van zijn vader (bewijsmiddel 1a) en dat hij bij de Rabobank in Gorinchem met zijn eigen (gestolen) pinpas heeft gepind en naar zijn saldo op de met zijn vader gedeelde rekening heeft gekeken (bewijsmiddel 5). In zijn onder 2.3 weergegeven overweging heeft het hof evenwel geoordeeld dat het de verklaring van de verdachte dat hij alleen maar bij de pinautomaat stond om zijn saldo te controleren als ongeloofwaardig bestempelt.

Het hof heeft deze onderdelen van de verklaring van de verdachte, die niet redengevend zijn

voor de bewezenverklaring, dus ten onrechte onder de bewijsmiddelen opgenomen. Daarover klaagt het middel terecht. Dat behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden nu de bewezenverklaring, indien voormelde onderdelen van de verklaring van de verdachte worden weggedacht, zonder meer toereikend is gemotiveerd. Daarom heeft de verdachte onvoldoende rechtens te respecteren belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak. (Vgl. HR 20 mei 2014, ECLI:HR:2014:1176, *NJ* 2014/381.)

Het middel is tevergeefs voorgesteld.

Het tweede middel behelst de klacht dat het hof in zijn bewijsoverweging een omstandigheid heeft vermeld die niet uit de gebezigde bewijsmiddelen volgt, en dat het hof niet heeft aangegeven aan welk wettig bewijsmiddel het die omstandigheid heeft ontleend.

In het middel wordt gedoeld op de in bewijsoverweging vermelde omstandigheid dat '[h]et Nuon-team dat toen in Gorinchem werkte, beschikte naast een grijze ook over een zwarte auto, gelijkend op de auto die het slachtoffer heeft beschreven'.

Uit de door het hof voor het bewijs gebezigde verklaring van de aangever [betrokkene 1] kan worden afgeleid dat de auto waarin hij zat toen het geldbedrag € 1.250 van hem werd weggenomen een zwarte, brede auto met alleen twee voorportieren was. De verklaring van de verdachte houdt op zijn beurt in dat hij geen zwarte maar een grijs/zilveren auto had (bewijsmiddel 1a), terwijl hij ook heeft verklaard dat de Peugeot zwart was en een tweedeurs (bewijsmiddel 5). Voorts volgt uit de gebezigde bewijsmiddelen dat de verdachte bij Nuon werkte en met collegae in Gorinchem bij mensen thuis langsging, waaruit valt af te leiden – hetgeen het hof kennelijk ook heeft gedaan – dat de verdachte en zijn collegae daarbij in een auto van Nuon reden. Aldus beschouwd kan niet worden gezegd dat de in het middel bedoelde omstandigheid een bronvermelding ontbeert. Het middel faalt derhalve bij gebrek aan feitelijke grondslag.

Het derde middel behelst de klacht dat het hof in strijd met artikel 359 lid 2 tweede volzin Sv heeft verzuimd in het bijzonder de redenen op te geven waarom het is afgeweken van een door de verdediging naar voren gebracht uitdrukkelijk onderbouwd standpunt strekkende tot vrijspraak.

Blijkens het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep van 17 januari 2013 heeft de raadsman van de verdachte aldaar het woord gevoerd overeenkomstig de bij het proces-verbaal gevoegde pleitnota. Deze pleitnota houdt in:

'[betrokkene 1] beschrijft de man die bij hem stond tijdens het pinnen (dader 1) als lang, mager tot normaal postuur en jas met letters op de rug.

Cliënt is niet lang, heeft een fors postuur en droeg tijdens zijn werkzaamheden in Gorinchem, als altijd, een pak. Dat heeft hij verklaard, maar het bewijs daarvoor zijn de beelden.

De omschrijving van [betrokkene 1] komt wel overeen met die van de mannen die in de Peugeot zijn aangetroffen.'

In zijn nadere bewijsoverweging, zoals onder 2.3 is weergegeven, heeft het hof overwogen dat de voor het bewijs gebezigde verklaring van aangever [betrokkene 1] spoort met wat er op de foto's is te zien. Met betrekking tot die foto's heeft het hof vastgesteld dat daarop de verdachte en aangever [betrokkene 1] te zien zijn terwijl zij voor de pinautomaat staan en dat zij gelijktijdig bij de pinautomaat weglopen, terwijl [betrokkene 1] heeft verklaard dat hij samen met de man die het geld uit de pinautomaat heeft gehaald naar de auto is gelopen. In de gebezigde bewijsmiddelen ligt aldus de verwerping van het standpunt van de verdachte besloten.

Het middel faalt.

De Hoge Raad doet uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Dat brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Gelet op de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van 55 dagen en de mate waarin de redelijke termijn is overschreden, is er geen aanleiding om aan het oordeel dat de redelijke termijn is overschreden enig rechtsgevolg te verbinden en zal de Hoge Raad met dat oordeel volstaan.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:272

Zaaknummer: 13/03065

Wetsartikelen: 359 Sv

RECHTSPRAAK

Cassatie in het belang der wet rond niet-ontvankelijkverklaring van verdachte in hoger beroep tegen afwijzing verzoek tot schorsing van de voorlopige hechtenis.

Het middel klaagt dat het hof de verdachte, gelet op het bepaalde in artikel 87 lid 2 Sv, ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in zijn hoger beroep tegen de beschikking van de rechtbank van 20 januari 2010 houdende afwijzing van het verzoek tot schorsing van de voorlopige hechtenis.

Op grond van artikel 86 Sv is de rechter die hetzij in eerste aanleg hetzij in hoger beroep over de voorlopige hechtenis beslist, bevoegd om op vordering van het Openbaar Ministerie, op verzoek van de verdachte of ambtshalve de voorlopige hechtenis te schorsen. Die bevoegdheid tot schorsing van de voorlopige hechtenis komt dus aan het hof niet alleen toe wanneer het is geroepen te beslissen inzake de voorlopige hechtenis nadat appèl is ingesteld in de strafzaak zelve, maar tevens wanneer op de voet van artikel 71 Sv hoger beroep is ingesteld tegen een bevel tot gevangenhouding of gevangenneming. Het hof is tevens bevoegd de voorlopige hechtenis te schorsen wanneer het op grond van artikel 87 lid 2 Sv in hoger beroep oordeelt omtrent de afwijzing van een verzoek tot opheffing van de voorlopige hechtenis. (Vgl. HR 20 april 2010, ECLI:NL:HR:2010:BL3144, NJ 2010/253.)

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen, geeft het oordeel van het hof dat de verdachte niet-ontvankelijk is in zijn hoger beroep tegen de afwijzing van het verzoek tot schorsing van de voorlopige hechtenis op de grond dat reeds een eerder verzoek tot schorsing van de voorlopige hechtenis door het hof was behandeld, blijk van een onjuiste rechtsopvatting. Het door het hof genoemde ‘eerdere verzoek’ betrof immers een verzoek tot schorsing van de voorlopige hechtenis dat is gedaan in de raadkamer waarin het hoger beroep tegen de toewijzing van de vordering gevangenhouding werd behandeld, terwijl niet is gebleken dat de verdachte reeds gebruik had gemaakt van zijn in artikel 87 lid 2 Sv voorziene recht om eenmaal in hoger beroep te komen van een afwijzende beslissing door de rechtbank van een verzoek tot opheffing dan wel schorsing van de voorlopige hechtenis.

Het middel is derhalve terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt in het belang van de wet de bestreden beschikking.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:255

Zaaknummer: 14/04179

Wetsartikelen: 71 Sv, 80 Sv, 86 Sv en 87 Sv

RECHTSPRAAK

Aanvraag tot herziening niet-ontvankelijk, nu de aanvraag onvoldoende is gemotiveerd.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, krachtens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv slechts dienen een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Ingevolge artikel 460 lid 2 Sv dient de aanvraag de gronden te vermelden waarop deze berust. De aanvraag zal dus naar behoren gemotiveerd dienen te zijn. Dat vindt bevestiging in de memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat tot het huidige artikel 460 Sv heeft geleid (*Kamerstukken II 2008/09, 32045, 3, p. 32*).

Hieruit – gezien in samenhang met de omstandigheid dat ingevolge artikel 460 Sv de indiening van herzieningsaanvragen is voorbehouden aan rechtsgeleerde raadslieden en de procureur-generaal bij de Hoge Raad – volgt dat uitsluitend een herzieningsaanvraag welke aan deze motiveringseis voldoet, in behandeling kan worden genomen. Een aanvraag die daaraan niet beantwoordt, is niet een aanvraag als in de wet bedoeld en moet daarom buiten behandeling blijven.

Dat betekent dat ingeval een op artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv steunende aanvraag een beroep doet op een door bescheiden gestaafd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat indien dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling,

(a) de aanvraag een nauwkeurige omschrijving dient te behelzen van bedoeld gegeven

(hierna: het novum), dus zonder daartoe slechts te verwijzen naar eventuele bijgevoegde bescheiden;

(b) de aanvraag de redenen moet vermelden waarom het novum tot een van de genoemde beslissingen zou hebben kunnen leiden;

(c) de aanvraag, indien deze ertoe strekt de bewijsvoering aan te tasten, met voldoende precisie dient uiteen te zetten (i) waarom welk onderdeel van de bij de aanvraag gevoegde bescheiden leidt tot ernstige twijfel aan de juistheid van een nauwkeurig aangeduid gedeelte van de bewijsvoering, en (ii) waarom dat leidt tot het ernstige vermoeden dat het onderzoek van de zaak destijds zou hebben geleid tot een vrijspraak.

Slechts indien de aanvraag aan deze eisen voldoet, is de Hoge Raad in staat de gegrondheid ervan adequaat te beoordelen. Indien de aanvraag aan die eisen niet voldoet, kan zij op grond van een tekortschietende motivering niet gelden als een aanvraag in de zin der wet en moet zij daarom buiten behandeling blijven.

De aanvraag voldoet niet aan de onder 3.4 bedoelde eisen. De aanvraag dient derhalve niet-ontvankelijk te worden verklaard.

De Hoge Raad verklaart de aanvraag tot herziening niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:269

Zaaknummer: 14/06078

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Cassatie in het belang der wet rond de niet-ontvankelijkverklaring van de officier van justitie in zijn hoger beroep tegen schorsing van de voorlopige hechtenis.

Het middel klaagt dat het hof de officier van justitie, gelet op het bepaalde in artikel 87 lid 1 Sv, ten onrechte niet-ontvankelijk heeft verklaard in het hoger beroep.

De bestreden beschikking houdt het volgende in:

‘2.3 In de zaak tegen de verdachte heeft de rechtbank op 11 februari 2011 een zogenaamde regiezitting gehouden, naar aanleiding waarvan de rechtbank een groot aantal onderzoekswensen van de verdediging heeft gehonoreerd. Het onderzoek ter terechtzitting is toen geschorst tot 19 april 2011.

Ter terechtzitting van 19 april 2011 heeft de voorzitter van de rechtbank medegedeeld dat, in verband met de voor het nadere onderzoek benodigde tijd, de inhoudelijke behandeling van de zaken tegen de verdachte en medeverdachten eerst vanaf januari 2012 zal kunnen plaatsvinden. Ter terechtzitting heeft de raadsman vervolgens primair opheffing, subsidiair schorsing van de voorlopige hechtenis van de verdachte verzocht. De officier van justitie heeft zich tegen toewijzing van dit verzoek verzet. De voorzitter van de rechtbank heeft medegedeeld dat de beslissing op het verzoek uiterlijk op vrijdag 22 april 2011 zal worden genomen en afzonderlijk zal worden geminuteerd. Daarop is het onderzoek ter terechtzitting voor onbepaalde tijd geschorst, waarbij de uiterste termijn waarbinnen het onderzoek op de terechtzitting diende te worden hervat – indien de verdachte alsdan nog gedetineerd zou zijn voor de onderhavige zaak – is gesteld op drie maanden.

Op 21 april 2011 heeft de rechtbank een als beschikking aangeduide beslissing gegeven, waarin het verzoek tot opheffing van de voorlopige hechtenis is afgewezen en het verzoek tot schorsing – onder in de beslissing vermelde voorwaarden – is toegewezen.

Ter terechtzitting van het hof in raadkamer heeft de advocaat-generaal zich op het standpunt gesteld dat de beslissing van de rechtbank, conform haar bewoordingen, een beschikking is en

dat daartegen op de voet van artikel 87 Sv voor de officier van justitie hoger beroep openstaat.

Het hof volgt de advocaat-generaal niet in die opvatting.

Ingevolge het bepaalde in artikel 21 lid 1 Sv geschieden op de terechtzitting onderzoek en beslissing omtrent alle vorderingen, verzoeken of voordrachten, aldaar gedaan. Op het verzoek van de raadsman tot opheffing subsidiair schorsing van de voorlopige hechtenis, gedaan ter terechtzitting van 19 april 2011, had mitsdien ter terechtzitting uitspraak moeten worden gedaan.

Het hof heeft niet kunnen vaststellen dat het onderzoek ter terechtzitting, dat ter terechtzitting van 19 april 2011 voor onbepaalde tijd was geschorst, op 21 april 2011, in verband met de te geven beslissing waarvan beroep, is voortgezet. De beslissing waarvan beroep vermeldt niet dat deze ter terechtzitting is uitgesproken. Wel is daarin vermeld dat de beslissing een beschikking is, hetgeen – naar luid van artikel 138 Sv – zou meebrengen dat de beslissing niet op de terechtzitting gegeven is.

Indien de beslissing van de rechtbank, zoals artikel 21 lid 1 Sv voorschrijft, moet worden beschouwd als een ter terechtzitting gegeven beslissing tot schorsing van de voorlopige hechtenis, staat ingevolge het bepaalde in artikel 406 lid 1 Sv geen hoger beroep open. Dit artikel laat immers hoger beroep tegen vonnissen die geen einduitspraak zijn slechts toe, gelijktijdig met dat tegen de einduitspraak. Lid 2 van dat artikel noemt daarop een aantal uitzonderingen, maar daaronder is de beslissing tot schorsing van de voorlopige hechtenis niet begrepen. Waar geen hoger beroep openstaat, kan de officier van justitie daarin niet worden ontvangen.

Indien de beslissing van de rechtbank moet worden beschouwd als een beschikking heeft de rechtbank de beslissing, gelet op het hierboven overwogene, ten onrechte die vorm gegeven. Dat de rechtbank haar beslissing ten onrechte heeft neergelegd in een beschikking behoort niet tot gevolg te hebben dat het openbaar ministerie de beslissing in hoger beroep inhoudelijk kan laten herbeoordelen. Dat zou in strijd zijn met het wettelijke systeem van rechtsmiddelen en met de eisen van een goede procesorde. Ook in dit geval kan mitsdien de officier van justitie niet in het hoger beroep worden ontvangen.

De slotsom is dat de officier van justitie niet-ontvankelijk moet worden verklaard in het hoger beroep.'

Ingevolge artikel 21 lid 1 Sv moet op een ter terechtzitting gedaan verzoek tot schorsing van de voorlopige hechtenis op de terechtzitting worden beslist. Een dergelijke beslissing kan niet worden aangemerkt als een beschikking. Tegen een op de terechtzitting in eerste aanleg

gegeven beslissing staat op grond van artikel 406 Sv voor de officier van justitie hoger beroep slechts open gelijktijdig met dat tegen de einduitspraak. Die wettelijke regeling laat immers geen ruimte om meer uitzonderingen te maken dan in artikel 406 lid 2 Sv zijn voorzien (vgl. het heden uitgesproken arrest van de Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2015:247).

Aan het voorschrift van artikel 406 lid 1 Sv kan geen afbreuk worden gedaan doordat, zoals in het onderhavige geval, op een op de terechtzitting gedaan verzoek tot schorsing van de voorlopige hechtenis nadien bij als 'beschikking' aangemerkte afzonderlijke beslissing is beslist tot toewijzing daarvan.

Het hof heeft de officier van justitie dus terecht niet-ontvankelijk verklaard in het hoger beroep.

Het middel faalt.

Opmerking verdient nog het volgende. Met het oog op de tenuitvoerlegging van een op de terechtzitting mondeling gegeven en in het proces-verbaal aangetekende beslissing tot schorsing of opheffing van de voorlopige hechtenis is het in de praktijk gebruikelijk en wordt het wenselijk geacht deze beslissing ook afzonderlijk te minuteren. Geen rechtsregel verzet zich daartegen. Zo een schriftelijke vastlegging kan niet worden aangemerkt als een beschikking als bedoeld in artikel 138 Sv.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:257

Zaaknummer: 14/04181

Wetsartikelen: 21 Sv, 87 Sv, 138 Sv en 406 Sv

RECHTSPRAAK

Aan de verdachte komt geen beroep toe op het bepaalde in artikel 12 Wet MOT.

Het middel klaagt – kort gezegd – dat het hof met betrekking tot de bewezenverklaring van de feiten 1 en 2 ten onrechte heeft geoordeeld dat alleen dan een beroep kan worden gedaan op artikel 12 Wet melding ongebruikelijke transacties (Wet MOT) in een geval ‘waarin transacties op de juiste wijze zijn gemeld’.

Uit de in de conclusie van de advocaat-generaal onder 25 tot en met 28 weergegeven wetsgeschiedenis kan onder meer worden afgeleid dat artikel 12 in de Wet MOT is opgenomen teneinde, kort gezegd, uit te sluiten dat in het kader van een strafvervolgung van ‘financiële instellingen’ ter zake van (in het bijzonder) witwassen en heling gebruik wordt gemaakt van door henzelf aan het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties gedane correcte meldingen. Dat het moet gaan om correcte meldingen is aldus in artikel 12 Wet MOT tot uitdrukking gebracht dat de gegevens of inlichtingen in ‘overeenstemming met de artikelen 9 en 10’ zijn verstrekt. Op onjuiste meldingen is artikel 12 Wet MOT dus niet van toepassing.

Opmerking verdient dat uit diezelfde wetsgeschiedenis kan worden afgeleid dat indien het niet gaat om meldingen die in overeenstemming met de Wet MOT zijn gedaan maar om gegevens die door politie en justitie op andere wijze zijn vergaard, artikel 12 Wet MOT zich niet verzet tegen het gebruik van die gegevens in het kader van de opsporing, vervolging en berechting van meldingsplichtigen, ook niet indien het gaat om witwassen en heling.

Gelet op het hiervoor overwogene en in aanmerking genomen dat onder 3, 4 en 5 ten laste van de verdachte onder meer is bewezenverklaard dat zij de desbetreffende meldingen aan het Meldpunt Ongebruikelijke Transacties valselijk heeft opgemaakt alsmede opzettelijk de voorschriften gesteld bij artikel 9 Wet MOT heeft overtreden, getuigt het in de overwegingen van het hof tot uitdrukking gebrachte oordeel dat aan de verdachte ter zake van de feiten 1 en 2 geen beroep toekomt op het bepaalde in artikel 12 Wet MOT, niet van een onjuiste rechtsopvatting, terwijl het evenmin onbegrijpelijk is.

Het middel faalt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de hoogte van de opgelegde geldboete, vermindert deze in die zin dat deze € 97.500 bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:253

Zaaknummer: 13/00635

Wetsartikelen: 12 Wet MOT

RECHTSPRAAK

Verzoek tot aanhouding onterecht afgewezen.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak.

Bij de beslissing op een verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak dient de rechter een afweging te maken tussen alle daarbij betrokken belangen, waaronder het belang van de betrokkene bij het kunnen uitoefenen van zijn aanwezigheidsrecht, het belang dat niet alleen de betrokkene maar ook de samenleving heeft bij een doeltreffende en spoedige berechting en het belang van een goede organisatie van de rechtspleging (vgl. HR 26 januari 1999, ECLI:NL:HR:1999:ZD1314, NJ 1999/294).

Gelet op hetgeen hiervoor is vooropgesteld en in aanmerking genomen hetgeen door de raadsman aan het verzoek tot aanhouding ten grondslag is gelegd, kan de door het hof genoemde grond de afwijzing van het verzoek niet dragen.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:270

Zaaknummer: 14/01681

RECHTSPRAAK

Belang bij klacht over onterechte toepassing artikel 57 Sr, gezien de hoogte van de opgelegde straf, niet evident.

Het middel klaagt dat het hof het onder 3 bewezenverklarde ten onrechte heeft gekwalificeerd als ‘meermalen gepleegd’.

Vooropgesteld moet worden dat de rechter bij de vraag of sprake is van ‘in de uitoefening van een beroep of bedrijf’ in de zin van artikel 11 lid 3 Opiumwet – naast andere omstandigheden die kunnen duiden op grootschalig en professioneel handelen als bijvoorbeeld aan de orde in het arrest van de Hoge Raad van 23 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2756, NJ 2014/431 – mede kan betrekken of het opzettelijk telen en/of verwerken en/of bewerken respectievelijk afleveren en/of vervoeren van hennepplanten meermalen heeft plaatsgevonden.

Indien de rechter bij voormelde vraag heeft betrokken dat sprake is van – kort gezegd – meermalen telen, sluit die enkele omstandigheid niet uit dat zich voorts de situatie kan voordoen dat ook het ‘in de uitoefening van een beroep of bedrijf’ handelen als bedoeld in artikel 11 lid 3 Opiumwet, meermalen is gepleegd en dat op die grond wordt geoordeeld dat sprake is van op zichzelf staande handelingen die meer dan één misdrijf opleveren.

Blijkens zijn onder 2.2 weergegeven overwegingen heeft het hof bij de in de bewezenverklaring – overeenkomstig de tenlastelegging – tot uitdrukking gebrachte omstandigheid dat sprake is van ‘in de uitoefening van een beroep of bedrijf’ in de zin van artikel 11 lid 3 Opiumwet mede betrokken dat het opzettelijk telen van hennepplanten meermalen heeft plaatsgevonden.

Nu de bestreden uitspraak niets inhoudt waaruit kan worden afgeleid dat ten aanzien van het onder 3 bewezenverklarde sprake is van op zichzelf staande handelingen in de uitoefening van een beroep of bedrijf die meer dan één misdrijf opleveren, heeft het hof ten onrechte aan de kwalificatie ‘meermalen gepleegd’ toegevoegd.

In artikel 80a RO is bepaald dat het beroep in cassatie niet-ontvankelijk kan worden verklaard op de grond dat de betrokkene klaarblijkelijk onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep. Daarom mag in gevallen waarin dat belang niet evident is, van de verdediging in redelijkheid

worden verlangd dat zij in de cassatieschriftuur een toelichting geeft met betrekking tot het belang bij haar klacht.

Alle door het hof toegepaste strafbepalingen bevatten een strafbedreiging met onder meer een gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren. Ingevolge artikel 57 lid 2 Sr is te dezen het wettelijk strafmaximum, voor zover het een gevangenisstraf betreft, acht jaren gevangenisstraf. Gelet hierop en in aanmerking genomen de door het hof opgelegde gevangenisstraf van twaalf maanden en de motivering van die straf door het hof, is het belang van de verdachte bij zijn cassatieberoep niet evident. In aanmerking genomen dat de schriftuur niet een toelichting met betrekking tot dit belang bevat – de stelling dat ‘een ongebreidelde cumulatie van strafoplegging dreigt’ is daartoe niet genoegzaam – mist de verdachte een voldoende rechtens te respecteren belang bij zijn klacht in cassatie.

Het middel kan niet tot cassatie leiden.

Het middel klaagt dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Het middel is gegrond. Voorts doet de Hoge Raad uitspraak nadat meer dan twee jaren zijn verstreken na het instellen van het cassatieberoep. Een en ander brengt mee dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden. Dit moet leiden tot vermindering van de aan de verdachte opgelegde gevangenisstraf van twaalf maanden.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak maar uitsluitend wat betreft de duur van de opgelegde gevangenisstraf, vermindert deze in die zin dat deze elf maanden en een week beloopt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 10-02-2015

ECLI: ECLI:NL:HR:2015:268

Zaaknummer: 12/05917

Wetsartikelen: 57 Sr en 11 Ow